ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 29. júla 2010 *

Vo veci C-151/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Social Único de Algeciras (Španielsko) z 26. marca 2009 a doručený Súdnemu dvoru 28. apríla 2009, ktorý súvisí s konaním:

Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)

proti

Ayuntamiento de La Línea de la Concepción,

María del Rosario Vecino Uribe,

Ministerio Fiscal,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský (spravodajca) a D. Šváby,

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Ministerio Fiscal, v zastúpení: J. L. M. Retamino, splnomocnený zástupca,

— španielska vláda, v zastúpení: B. Plaza Cruz, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Enegren a R. Vidal Puig, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 6. mája 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 1 smernice Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 98).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Federación de Servicios Públicos de la UGT (ďalej len „UGT-FSP“) a Ayuntamiento de La Línea de la Concepción (ďalej len „Ayuntamiento de La Línea“), Mariou del Rosario Vecinovou Uribeovou a devätnástimi ďalšími žalovanými, ako aj Ministerio Fiscal vo veci, v ktorej Ayuntamiento de La Línea odmietlo priznať postavenie zákonom uznaných zástupcov zamestnancov osobám zvoleným s cieľom plniť túto funkciu v rôznych podnikoch poverených výkonom verejných služieb prevedených na toto mesto.

Právny rámec

Právna úprava Únie

3 Smernicou 2001/23 bola kodifikovaná smernica Rady 77/187/EHS zo 14. februára 1977 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 61, s. 26), zmenená a doplnená smernicou Rady 98/50/ES z 29. júna 1998 (Ú. v. ES L 201, s. 88).

4 V odôvodnení č. 3 smernice 2001/23 sa uvádza, že „je potrebné zabezpečiť ochranu zamestnancov pre prípad zmeny zamestnávateľa, najmä postarať sa o to, aby ich práva boli zachované“.

5 Článok 1 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„a) Táto smernica sa vzťahuje na každý prevod podnikov, závodov alebo časť podniku alebo závodu na iného zamestnávateľa v dôsledku právneho prevodu alebo zlúčenia.

b) Podľa písmena a) a nasledujúcich ustanovení tohto článku prevod v zmysle tejto smernice je, keď ide o prevod hospodárskeho subjektu, ktorý si ponecháva svoju identitu v zmysle organizovaného zoskupenia zdrojov, ktorého cieľom je vykonávať hospodársku činnosť bez ohľadu na to, či je táto činnosť hlavná, alebo doplnková.

c) Táto smernica platí pre verejné a súkromné podniky zaoberajúce sa hospodárskou činnosťou bez ohľadu na to, či fungujú so ziskom, alebo nie. Administratívna reorganizácia verejných správnych orgánov alebo prevod správnych funkcií medzi verejnými správnymi orgánmi sa v zmysle tejto smernice nepovažujú za prevod."

6 Článok 2 ods. 1 tejto smernice uvádza:

„Na účely tejto smernice:

…

c) ‚zástupcami zamestnancov' a s nimi súvisiacimi výrazmi sa rozumejú zástupcovia zamestnancov v zmysle pracovných predpisov alebo praxe členských štátov;

…"

7 Podľa článku 6 tej istej smernice:

„1. Ak si podnik, podnikateľská činnosť [závod – *neoficiálny preklad*] alebo časť podniku alebo závodu zachová autonómnosť, postavenie a funkcia zástupcov alebo zastúpenia zamestnancov dotknutých prevodom sa zachová za takých istých podmienok, za akých existovala pred dňom prevodu na základe ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení alebo dohody za predpokladu, že podmienky nevyhnutné na vytvorenie zastúpenia zamestnancov sú splnené.

Prvý pododsek sa neuplatní, ak podľa ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení alebo praxe v členských štátoch alebo na základe dohody so zástupcami zamestnancov podmienky nevyhnutné na opätovné menovanie zástupcov zamestnancov alebo opätovné ustanovenie zastúpenia zamestnancov sú splnené.

Keď je prevádzateľ subjektom konkurzného konania alebo akéhokoľvek podobného konania súvisiaceho s platobnou neschopnosťou, ktoré bolo ustanovené v súvislosti s likvidáciou majetku prevádzateľa, a je pod dozorom príslušného verejného orgánu (ktorým môže byť profesionálny odborník vo veciach platobnej neschopnosti, splnomocnený príslušným verejným orgánom), členské štáty môžu prijať potrebné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby prevedení zamestnanci mali riadne zastúpenie až do nového zvolenia alebo určenia zástupcov zamestnancov.

Ak si podnik, závod alebo časť podniku alebo závodu nezachová autonómnosť, členské štáty prijmú potrebné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby prevedení zamestnanci, ktorí mali zastúpenie pred prevodom, mali aj ďalej riadne zastúpenie v období, počas ktorého dôjde k opätovnému ustanoveniu alebo opätovnému menovaniu zastúpenia zamestnancov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou.

2. Ak funkčné obdobie zástupcov zamestnancov dotknutých prevodom uplynie v dôsledku prevodu, zástupcovia naďalej požívajú ochranu poskytovanú zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi opatreniami alebo praxou členského štátu.“

Vnútroštátna právna úprava

8 Smernica 2001/23 bola do španielskeho práva prebratá kráľovským legislatívnym dekrétom č. 1/1995 z 24. marca 1995, ktorým sa schvaľuje úplné znenie zákona ustanovujúceho štatút zamestnancov (BOE č. 75 z 29. marca 1995, s. 9654), v znení vyplývajúcom zo zákona 12/2001 z 9. júla 2001 (BOE č. 164 z 10. júla 2001, s. 24890, ďalej len „štatút zamestnancov").

9 Podľa článku 44 štatútu zamestnancov:

„1. Prevod podniku, prevádzkarne alebo samostatnej výrobnej jednotky tohto podniku sám osebe nespôsobuje zánik pracovnoprávneho vzťahu; na nového zamestnávateľa prechádzajú práva a povinnosti predchádzajúceho zamestnávateľa vyplývajúce z pracovnej zmluvy a zo sociálneho poistenia vrátane záväzkov súvisiacich s dôchodkovým poistením za podmienok stanovených v osobitnej právnej úprave a vo všeobecnosti všetky záväzky v oblasti doplnkového sociálneho zabezpečenia, ktoré na seba prevzal prevodca podniku.

…

5. Pokiaľ si podnik, závod alebo výrobná jednotka zachovajú samostatnosť, zmena zamestnávateľa sama osebe nemá za následok zánik mandátu zákonom uznaných zástupcov zamestnancov, ktorí aj naďalej vykonávajú svoje funkcie za predchádzajúcich podmienok."

10 Článok 67 ods. 1 *in fine* štatútu zamestnancov upravuje možnosť zorganizovať v podniku doplňujúce voľby ako odpoveď na zvýšenie počtu zamestnancov takto:

„V dôsledku odstúpenia, odvolania alebo na účely prispôsobenia zastúpenia zamestnancov po zvýšení počtu zamestnancov možno usporiadať doplňujúce voľby. V kolektívnych zmluvách sa príjmu opatrenia potrebné na prispôsobenie zastúpenia zamestnancov podstatným zníženiam počtu zamestnancov, ku ktorým môže v podniku dôjsť. V prípade neprijatia týchto opatrení bude toto prispôsobenie predmetom dohody medzi podnikom a zástupcami zamestnancov."

11 Podľa článku 67 ods. 3 štatútu zamestnancov:

„Dĺžka funkčného obdobia zástupcov zamestnancov a členov zamestnaneckej rady je štyri roky a títo zástupcovia plnia svoje funkcie v rámci výkonu svojich právomocí a súvisiacich záruk až do vyhlásenia a organizácie nových volieb.

Zástupcov zamestnancov a členov zamestnaneckej rady možno odvolať len na základe rozhodnutia zamestnancov, ktorí ich zvolili, prijatého na zhromaždení zvolanom na tento účel za účasti najmenej jednej tretiny voličov, a to absolútnou väčšinou zúčastnených voličov vo všeobecnom, slobodnom, priamom a tajnom hlasovaní. K odvolaniu však nemôže dôjsť počas rokovaní o novej kolektívnej zmluve, ani ho nemožno navrhnúť pred uplynutím lehoty šiestich mesiacov."

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 Primátor Ayuntamiento de La Línea vydal 25. augusta 2008 vyhlášku o spätnej kúpe viacerých koncesií na výkon verejných služieb, ktorých prevádzkovaním boli dovtedy poverené štyri súkromné podniky. Služby, ktoré boli predmetom spätne odkúpených

koncesií, sa týkali správcovských služieb, upratovania verejných školských zariadení a údržby vozoviek, parkov a záhrad.

13 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že po spätnej kúpe jednotlivých koncesií na výkon verejných služieb zo strany Ayuntamiento de La Línea boli zamestnanci podnikov, ktoré boli dovtedy držiteľmi koncesií, prevedení pod správu mestského úradu a boli začlenení medzi jeho zamestnancov, pričom ide bez výnimky o tých istých zamestnancov, ktorí majú tie isté pracovné miesta a naďalej vykonávajú tie isté funkcie, ako vykonávali pred spätnou kúpou, na tých istých pracoviskách a pod vedením tých istých priamych nadriadených bez podstatných zmien v pracovných podmienkach, pričom jediným rozdielom je to, že ich najvyššími nadriadenými, ktorí sa v hierarchii nachádzajú nad ich priamymi nadriadenými, sú teraz príslušní volení verejní zástupcovia (volení zástupcovia mesta alebo primátor).

14 Zákonom uznaní zástupcovia zamestnancov každého z týchto podnikov podali po spätnej kúpe koncesií žiadosti na Ayuntamiento de La Línea o pracovné voľno na výkon svojich zastupiteľských funkcií. Tieto žiadosti boli 10. septembra 2008 zamietnuté s odôvodnením, že títo zamestnanci už nevykonávajú funkcie zákonom uznaných zástupcov zamestnancov, pretože boli zaradení medzi zamestnancov mesta.

15 Po oboznámení sa s týmto rozhodnutím žalobca vo veci samej, teda UGT-FSP, v tejto súvislosti žiadal 28. októbra 2008 Ayuntamiento de La Línea o vysvetlenie a následne podal 13. novembra 2008 žalobu proti uvedenému rozhodnutiu na Juzgado de lo Social Único de Algeciras.

16 Rozhodnutím z 26. marca 2009 Juzgado de lo Social Único de Algeciras rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je splnená požiadavka zachovania autonómnosti, na ktorú odkazuje článok 6 ods. 1 smernice 2001/23..., v situácii (akou je situácia vo veci samej), v ktorej po tom, ako mesto spätne odkúpilo jednotlivé koncesie na verejné služby, boli zamestnanci, ktorí boli zamestnancami jednotlivých koncesných podnikov, prevedení pod správu mesta a začlenení medzi jeho zamestnancov, pričom ide bez výnimky o tých istých zamestnancov, ktorí majú tie isté pracovné miesta a naďalej vykonávajú tie isté funkcie, ako vykonávali pred uvedeným spätným odkúpením, na tých istých pracoviskách a pod vedením tých istých priamych nadriadených (hierarchicky nadriadených osôb) bez podstatných zmien v pracovných podmienkach, pričom jediným rozdielom je to, že ich najvyššími nadriadenými (hierarchicky nad priamymi nadriadenými) sú teraz príslušní volení verejní zástupcovia (zástupcovia mesta alebo primátor)?“

O prejudiciálnej otázke

17 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či si prevedený hospodársky subjekt zachová autonómnosť v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2001/23, pokiaľ zamestnancov, ktorí boli súčasťou jeho personálu, prevzalo mesto a začlenilo ich medzi svojich zamestnancov, pričom ide o tých istých zamestnancov, ktorí majú tie isté pracovné miesta a naďalej vykonávajú tie isté funkcie, ako vykonávali pred prevodom, na tých istých pracoviskách a pod vedením tých istých priamych nadriadených bez podstatných zmien v pracovných podmienkach, pričom jediným rozdielom je to, že hierarchicky najvyššími nadriadenými prevedeného subjektu sú volení zástupcovia.

18 Španielska vláda zastáva názor, že v konaní vo veci samej nie sú vôbec splnené podmienky prevodu v zmysle smernice 2001/23. Tvrdí totiž, že nedošlo k prevodu podstatných hmotných zložiek medzi koncesionármi a Ayuntamiento de La Línea, pretože verejné školské zariadenia, ulice, ako aj mestské parky a záhrady už patria Ayuntamiento de La Línea. Mesto prevzalo len pôvodných zamestnancov koncesionárov. Hmotnú zložku, na ktorej spočívajú správcovské služby, upratovacie služby a údržba, ktorých výkonom boli poverení uvedení koncesionári, však nemožno ignorovať, aj keď pracovná sila predstavuje dôležitý prvok týchto služieb.

19 Aby bolo možné odpovedať na položenú otázku, treba v prvom rade určiť, či sa na prevod, o aký ide vo veci samej, vzťahuje článok 1 ods. 1 písm. b) smernice 2001/23. Otázka autonómnosti v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2001/23 totiž vznikne len vtedy, ak bude odpoveď na túto otázku kladná.

O existencii prevodu v zmysle článku 1 smernice 2001/23

20 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vo veci samej ide o to, že mesto ako verejnoprávna právnická osoba prevzalo viaceré koncesie na výkon verejných služieb, ktorými boli dovtedy poverené rozličné súkromné koncesionárske podniky. Právnym aktom, na základe ktorého sa toto prevzatie uskutočnilo, je mestská vyhláška.

21 Smernica 2001/23 sa podľa svojho článku 1 ods. 1 uplatňuje na každý prevod podniku, závodu alebo časti podniku alebo závodu na iného zamestnávateľa v dôsledku právneho prevodu alebo zlúčenia.

22 Podľa ustálenej judikatúry cieľom smernice 2001/23 je zabezpečiť kontinuitu pracovnoprávnych vzťahov, ktoré existujú v rámci hospodárskeho subjektu nezávisle od zmeny vlastníka. Rozhodujúcim kritériom na preukázanie existencie prevodu v zmysle tejto smernice je teda to, či si predmetný subjekt zachoval svoju identitu, čo vyplýva najmä z účinného pokračovania prevádzky alebo z jej obnovenia (pozri najmä rozsudky z 18. marca 1986, Spijkers, 24/85, Zb. s. 1119, body 11 a 12, ako aj z 15. decembra 2005, Güney-Görres a Demir, C-232/04 a C-233/04, Zb. s. I-11237, bod 31 a citovanú judikatúru).

23 Súdny dvor v súvislosti so smernicou 77/187, zmenenou a doplnenou smernicou 98/50, rozhodol, že samotná skutočnosť, že nadobúdateľom je verejnoprávna právnická osoba, v prejednávanej veci mesto, nemôže vylúčiť existenciu prevodu patriaceho do pôsobnosti tejto smernice (rozsudok z 26. septembra 2000, Mayeur, C-175/99, Zb. s. I-7755, bod 33). Rovnaký záver platí aj v súvislosti so smernicou 2001/23.

24 Skutočnosť, že rozhodnutím, na základe ktorého sa prevzali koncesie na výkon verejných služieb, bola vyhláška, teda rozhodnutie prijaté jednostranne zo strany Ayuntamiento de La Línea, nebráni prijatiu záveru o prevode medzi súkromnými koncesionármi a Ayuntamiento de La Línea v zmysle smernice 2001/23.

25 Súdny dvor totiž už skôr rozhodol, že skutočnosť, že prevod sa uskutočnil na základe jednostranných rozhodnutí verejnoprávnych orgánov, a nie na základe súhlasného prejavu vôle, nevylučuje uplatnenie uvedenej smernice (pozri rozsudky z 19. mája 1992, Redmond Stichting, C-29/91, Zb. s. I-3189, body 15 až 17, ako aj zo 14. septembra 2000, Collino a Chiappero, C-343/98, Zb. s. I-6659, bod 34).

26 Na to, aby sa mohla uplatniť smernica 2001/23, musí byť predmetom prevodu stabilne organizovaný hospodársky subjekt, ktorého činnosť sa neobmedzuje len na vykonanie stanoveného diela (pozri najmä rozsudok z 19. septembra 1995, Rygaard, C-48/94, Zb. s. I-2745, bod 20). Pojem hospodársky subjekt sa vzťahuje na organizovaný súbor osôb a zložiek umožňujúcich vykonávať hospodársku činnosť, ktorou sa sleduje vlastný cieľ (pozri najmä rozsudky z 11. marca 1997, Süzen, C-13/95, Zb. s. I-1259, bod 13; z 20. novembra 2003, Abler a i., C-340/01, Zb. s. I-14023, bod 30, ako aj Güney-Görres a Demir, už citovaný, bod 32).

27 S cieľom určiť, či podmienky prevodu stabilne organizovaného podniku sú splnené, je potrebné vziať do úvahy súbor skutkových okolností, ktoré charakterizujú predmetný postup, medzi ktoré patrí najmä druh dotknutého podniku alebo jeho organizačnej zložky, to, či predmetom prevodu sú hmotné zložky podnikania, ako budovy a hnuteľné veci, hodnota nehmotných zložiek podnikania v čase prevodu, to, či dochádza k prebratiu podstatnej časti zamestnancov novým vlastníkom podniku, to, či dochádza k prevodu zákazníkov, ako aj stupeň podobnosti činností vykonávaných pred prevodom a po ňom a dĺžka prípadného prerušenia týchto činností. Tieto prvky však tvoria len čiastočné hľadiská celkového hodnotenia, ktoré je nutné vykonať, a v dôsledku tejto skutočnosti nemôžu byť posudzované osamotene (pozri najmä rozsudky Spijkers, už citovaný, bod 13; Redmond Stichting, už citovaný, bod 24; Süzen, už citovaný, bod 14; Abler a i., už citovaný, body 33 a 34, a Güney-Görres a Demir, už citovaný, body 33 a 34).

28 Súdny dvor okrem toho konštatoval, že hospodársky subjekt je v určitých sektoroch schopný fungovať bez toho, aby mal určitý hnuteľný alebo nehnuteľný majetok, takže zachovanie jeho identity po prevode, ktorého je predmetom, logicky nemôže závisieť od prevodu takéhoto majetku (pozri rozsudky Süzen, už citovaný, bod 18; z 10. decembra 1998, Hernández Vidal a i., C-127/96, C-229/96 a C-74/97, Zb. s. I-8179, bod 31, ako aj Hidalgo a i., C-173/96 a C-247/96, Zb. s. I-8237, bod 31).

29 Súdny dvor tak rozhodol, že vzhľadom na to, že v niektorých odvetviach, ktorých činnosť je založená najmä na ľudskej pracovnej sile, môže skupina zamestnancov vykonávajúcich trvalo spoločnú činnosť predstavovať hospodársky subjekt, tento subjekt je spôsobilý zachovať si identitu aj po prevode, pokiaľ sa nový zamestnávateľ neuspokojí s pokračovaním v činnosti, ale prevezme aj podstatnú časť (pokiaľ ide o počet a schopnosti) pracovnej sily, ktorú jeho predchodca vyčlenil na túto osobitnú činnosť. V takom prípade totiž nový zamestnávateľ získa organizovaný súbor prostriedkov, ktoré mu umožnia trvale pokračovať v činnostiach alebo v časti činností prevedeného podniku (rozsudky Süzen, už citovaný, bod 21; Hernández Vidal a i., už citovaný, bod 32, ako aj Hidalgo a i., už citovaný, bod 32).

30 Súdny dvor konkrétne v súvislosti s podnikom poskytujúcim upratovacie služby rozhodol, že organizovaný súbor zamestnancov, ktorí sú zvlášť a trvalo pridelení na výkon spoločnej úlohy, môže bez ďalších faktorov výroby predstavovať hospodársky subjekt (rozsudok Hernández Vidal a i., už citovaný, bod 27).

31 Ako uviedla generálna advokátka v bode 39 návrhov, skutočnosť, že vo veci samej nedošlo k prevodu zložiek, ktoré boli predmetom služieb poskytovaných koncesionármi, ako napríklad školských budov, ulíc, verejných parkov a záhrad, nie je relevantná. Hmotným majetkom, ktorý prípadne treba vziať do úvahy, sú totiž zariadenia, stroje a/alebo vybavenia, ktoré sa skutočne používajú pri poskytovaní správcovských a upratovacích služieb a údržbe.

32 Vnútroštátny súd musí na základe všetkých uvedených výkladových prvkov určiť, či vo veci samej došlo k prevodu v zmysle smernice 2001/23.

O pojme „autonómnosť“ v zmysle článku 6 smernice 2001/23

33 Španielska vláda tvrdí, že pojem „autonómnosť“ uvedený v článku 6 smernice 2001/23 treba vykladať ako rovnocenný pojmu „identita“ uvedenému v článku 1 ods. 1 písm. b) tejto smernice. Tento výklad však neobstojí.

34 Ako totiž vyplýva z článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2001/23, otázka zachovania identity sa posudzuje v okamihu zmluvného prevodu alebo zlúčenia dotknutého hospodárskeho subjektu. Túto operáciu možno považovať za „prevod“ v zmysle smernice len vtedy, ak je identita subjektu zachovaná.

35 Naopak otázka zachovania autonómnosti sa posudzuje až vtedy, keď bola konštatovaná existencia prevodu v zmysle smernice 2001/23. Táto smernica je totiž určená na to, aby sa uplatnila na každý prevod zodpovedajúci podmienkam uvedeným v jej článku 1 ods. 1, bez ohľadu na to, či si prevedený hospodársky subjekt zachová alebo nezachová autonómnosť v štruktúre nadobúdateľa (pozri rozsudok z 12. februára 2009, Klarenberg, C-466/07, Zb. s. I-803, bod 50).

36 Keby boli pojmy „identita“ a „autonómnosť“ rovnocenné, úvodná časť článku 6 ods. 1 prvého pododseku smernice 2001/23, ktorá stanovuje podmienku zachovania autonómnosti dotknutého podniku, závodu alebo časti podniku alebo závodu, by bola zbavená potrebného účinku, pretože článok 6 ods. 1 tejto smernice by sa automaticky uplatňoval v prípade zachovania identity hospodárskeho subjektu v zmysle článku 1

ods. 1 písm. b) uvedenej smernice. Tieto dva pojmy preto nie sú rovnocenné a otázka, či si podnik zachoval autonómnosť na účely článku 6 smernice 2001/23, je nastolená až vtedy, keď sa konštatuje, že skutočne došlo k prevodu v zmysle tejto smernice.

37 Pokiaľ ide o pojem autonómnosť, treba konštatovať, že uvedený článok 6 neobsahuje definíciu tohto pojmu. Uvedený pojem nie je definovaný ani v ostatných článkoch tejto smernice.

38 Podľa ustálenej judikatúry pritom z potreby jednotného uplatňovania práva Únie a zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje autonómny a jednotný výklad v celej Európskej únii (pozri v tomto zmysle naposledy rozsudok z 3. decembra 2009, Yaesu Europe, C-433/08, Zb. s. I-11487, bod 18 a citovanú judikatúru).

39 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry sa určenie významu a rozsahu pojmov, pre ktoré právo Únie neobsahuje definíciu, musí zistiť podľa ich obvyklého významu, pričom sa zároveň zohľadnia súvislosti, v ktorých sa používajú, ako aj účel sledovaný právnou úpravou, v ktorej sa nachádzajú (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 10. marca 2005, easyCar, C-336/03, Zb. s. I-1947, bod 21; z 22. decembra 2008, Wallentin-Hermann, C-549/07, Zb. s. I-11061, bod 17, a z 5. marca 2009, Komisia/Francúzsko, C-556/07, bod 50).

40 V prvom rade treba pripomenúť, že účelom smernice 2001/23 je zaručiť práva zamestnancov pri zmene zamestnávateľa tým, že sa im poskytne možnosť pokračovať v pracovnom pomere s novým zamestnávateľom za rovnakých podmienok, aké boli dohodnuté s prevodcom (pozri najmä rozsudky z 10. februára 1988, Foreningen af

Arbejdsledere i Danmark, 324/86, Zb. s. 739, bod 9; z 9. marca 2006, Werhof, C-499/04, Zb. s. I-2397, bod 25, a z 27. novembra 2008, Juuri, C-396/07, Zb. s. I-8883, bod 28). Právo zamestnancov na to, aby boli zastúpení, nie je výnimkou. Z toho vyplýva, že vo všeobecnosti toto zastúpenie nemôže byť prevodom dotknuté.

41 Článok 6 ods. 1 prvý pododsek smernice 2001/23, ktorý obsahuje všeobecné pravidlo týkajúce sa zastúpenia zamestnancov, stanovuje, že ak si podnik, závod alebo časť podniku alebo závodu zachová autonómnosť, postavenie a funkcia zástupcov alebo zastúpenia zamestnancov dotknutých prevodom sa zachová rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako pred dňom prevodu.

42 Ďalej treba uviesť, že pojem „autonómnosť“ vo svojom zvyčajnom význame v bežnom jazyku znamená právo riadiť sa vlastnými pravidlami.

43 Ak sa tento pojem uplatní na hospodársky celok, označuje právomoci priznané jeho vedúcim pracovníkom relatívne slobodne a nezávisle organizovať prácu v rámci tohto celku pri výkone hospodárskej činnosti, ktorá je mu vlastná, konkrétne právomoc vydávať príkazy a pokyny, prideľovať úlohy podriadeným zamestnancom v rámci dotknutého subjektu, ako aj rozhodovať o využití materiálnych prostriedkov, ktoré má k dispozícii, bez priameho zásahu iných organizačných štruktúr zamestnávateľa (ďalej len „organizačné právomoci“).

44 V zmysle článku 6 ods. 1 prvého pododseku smernice 2001/23 je teda autonómnosť v zásade zachovaná, ak organizačné právomoci vedúcich pracovníkov prevedeného subjektu zostanú po prevode v rámci organizačných štruktúr nadobúdateľa v podstate nezmenené v porovnaní so stavom, ktorý existoval pred prevodom.

45 V takom prípade musí byť právo zamestnancov na zastúpenie vykonávané v zásade rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako pred prevodom.

46 Na druhej strane v prípade, keď zamestnanci podliehajú po prevode vedúcim pracovníkom, ktorých organizačné právomoci boli obmedzené a už ich nemožno považovať za autonómne, záujmy týchto zamestnancov už nie sú tie isté a spôsoby a podmienky ich zastúpenia sa tak musia prispôsobiť vzniknutým zmenám. Preto, ako vyplýva z článku 6 ods. 1 štvrtého pododseku smernice 2001/23, funkčné obdobie zástupcov zamestnancov dotknutých týmto prevodom tak v tomto prípade musí byť obmedzené len na obdobie potrebné na vytvorenie alebo vymenovanie nového zastúpenia zamestnancov.

47 Pokiaľ ide o možnosť prípadne prerozdeliť niektoré organizačné právomoci v rámci prevedeného subjektu, toto prerozdelenie v zásade nemôže narušiť jeho autonómnosť. Dôležité je to, aby všetci vedúci pracovníci prevedeného subjektu mohli vykonávať organizačné právomoci, ktoré mali už pred prevodom, zoči-voči ostatným organizačným štruktúram nového zamestnávateľa.

48 Okrem toho samotná zmena najvyššie postavených pracovníkov, ako je to v konaní vo veci samej, nemôže narušiť autonómnosť prevedeného subjektu.

49 Narušiť autonómnosť subjektu by mohli len právomoci umožňujúce týmto nadriadeným priamo organizovať činnosť zamestnancov tohto subjektu a nahrádzať ich rozhodovanie v rámci neho. Nahrádzanie právomoci pri prijímaní rozhodnutí v rámci prevedeného subjektu však nemožno považovať za také, ktoré by narúšalo jeho autonómnosť, pokiaľ k nemu dochádza len prechodne vo výnimočných naliehavých prípadoch, akým je závažná porucha činnosti subjektu, a v súlade s pravidlami stanovenými na tento účel.

50 Okrem toho samotná kontrolná právomoc najvyšších nadriadených spravidla nezasahuje do autonómnosti prevedeného subjektu, okrem prípadov, keď zahŕňa aj právomoci uvedené v predchádzajúcom bode.

51 Takýto výklad pojmu autonómnosť napokon umožňuje zachovať potrebný účinok článku 6 smernice 2001/23, keďže v praxi prevod podniku, závodu alebo časti podniku alebo závodu takmer vždy sprevádza výmena najvyšších nadriadených.

52 Tento výklad nemôžu spochybniť tvrdenia španielskej vlády, podľa ktorých by taký výklad vo veci samej, naznačujúci pokračovanie existujúceho zastúpenia zamestnancov, jednak spôsobil „dvojité zastúpenie“ v rámci personálu nového zamestnávateľa a jednak by prehliadal hospodársku škodu, ktorá by novému zamestnávateľovi vznikla v dôsledku toho, že by zástupcom prevzatých zamestnancov musel priznať pracovné voľno na „výkon svojej funkcie zastúpenia“. Cieľom týchto tvrdení je totiž len spochybniť právne následky voľby normotvorcu Únie, keď prijal článok 6 smernice 2001/23.

53 Rovnako treba zamietnuť tvrdenie španielskej vlády založené na diskriminácii a porušení zásady rovnosti zaobchádzania vo vzťahu k zástupcom zamestnancov a zástupcom odborov existujúcich zamestnancov nového zamestnávateľa.

54 V tejto súvislosti, ako uviedla generálna advokátka v bode 88 návrhov, aj keby sa prevzatí zamestnanci a zamestnanci nového zamestnávateľa nachádzali v porovnateľných situáciách, rozdiel v zaobchádzaní, ktorý by vyplýval z možnej nerovnováhy v rámci organizácie nového zamestnávateľa, na úkor zástupcov odborov, ktorí tam už sú zastúpení, a dotknutých zástupcov zamestnancov, ktorých počet sa nezmenil, by bol odôvodnený so zreteľom na cieľ smernice 2001/23, ktorým je zaručiť, pokiaľ je to možné a reálne, aby noví zamestnanci neboli v dôsledku prevodu znevýhodnení v porovnaní s pôvodnou situáciou.

55 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie založené na oslabení slobody existujúcej pracovnej sily zúčastňovať sa na činnostiach odborovej organizácie, stačí konštatovať, že španielska vláda nepreukázala, ako by za okolností veci samej mohol výkon tejto základnej slobody ovplyvniť zachovanie zástupcov zamestnancov prevedeného subjektu.

56 Vzhľadom na uvedené treba na položenú otázku odpovedať tak, že hospodársky subjekt si zachová autonómnosť v zmysle článku 6 ods. 1 smernice 2001/23, ak sa právomoci priznané jeho vedúcim pracovníkom v rámci organizačných štruktúr prevodcu, teda právomoc relatívne slobodne a nezávisle organizovať prácu v rámci tohto subjektu pri výkone hospodárskej činnosti, ktorá je mu vlastná, konkrétne právomoc vydávať príkazy a pokyny, prideľovať úlohy podriadeným zamestnancom v rámci dotknutého subjektu, ako aj rozhodovať o využití materiálnych prostriedkov, ktoré má k dispozícii, bez priameho zásahu iných organizačných štruktúr zamestnávateľa, v rámci organizačných štruktúr nadobúdateľa v podstate nezmenili. Samotná zmena najvyšších nadriadených pracovníkov nemôže narušiť autonómnosť prevedeného

subjektu, okrem prípadu, keď majú noví najvyšší nadriadení právomoc, ktorá im umožňuje priamo organizovať činnosť zamestnancov tohto subjektu a v rámci neho tak nahrádzať priamych nadriadených týchto zamestnancov pri prijímaní rozhodnutí v rámci tohto subjektu.

O trovách

57 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Hospodársky subjekt si zachová autonómnosť v zmysle článku 6 ods. 1 smernice Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov, ak sa právomoci priznané jeho vedúcim pracovníkom v rámci organizačných štruktúr prevodcu, teda právomoc relatívne slobodne a nezávisle organizovať prácu v rámci tohto subjektu pri výkone hospodárskej činnosti, ktorá je mu vlastná, konkrétne právomoc vydávať príkazy a pokyny,

prideľovať úlohy podriadeným zamestnancom v rámci dotknutého subjektu, ako aj rozhodovať o využití materiálnych prostriedkov, ktoré má k dispozícii, bez priameho zásahu iných organizačných štruktúr zamestnávateľa, v rámci organizačných štruktúr nadobúdateľa v podstate nezmenili.

Samotná zmena najvyšších nadriadených pracovníkov nemôže narušiť autonómnosť prevedeného subjektu, okrem prípadu, keď majú noví najvyšší nadriadení právomoc, ktorá im umožňuje priamo organizovať činnosť zamestnancov tohto subjektu a v rámci neho tak nahrádzať priamych nadriadených týchto zamestnancov pri prijímaní rozhodnutí v rámci tohto subjektu.

Podpisy